

Devegeçidi Barajı

GDA012
İzlenmesi Gerekli
Aynı (0)

Van Gölü martısı (*Larus armenicus*) © Soner Bekir

Yüzölçümü : 6781 ha
Boylam : 39,97°D
Enlem : 38,05°K
Koruma Statüleri : Yok

Yükseklik : 690 m - 770 m
il(ler) : Diyarbakir
ilçe(ler) : Diyarbakir merkez

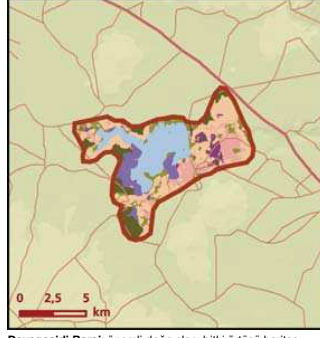
- **Alanın Tanımı:** Diyarbakir'in 20 kilometre kuzeybatısında yer alan baraj gölüdür. Baraj, Dicle Nehri'nin küçük kollarından biri olan Devegeçidi Çayı üzerine 1972 yılında sulama amacıyla kurulmuştur. Çok derin olmayan baraj gölünün çevresinde küçük dere ağzları ve tarım alanları bulunur. Barajın batı kesiminde toprak çekilmesiyle oluşmuş kıyılan geniş sazlıklarla kaplı küçük göletler vardır.
- **Habitatlar:** ÖDA, sığ baraj gölü, baraj bendinden sızan sularla ve toprak çekilmesiyle oluşmuş sazlarla kaplı göletler ve çayırlardan oluşan bir yapay sulakalan sistemidir. Sulakalanı; meralar, tarım alanları, otlatılmış meşe toplulukları çevreler. Barajı besleyen Devegeçidi Çayı üzerinde galeri ormanları bulunur.
- **Türler:** ÖDA, bitki, sürüngen ve kuş türleri için uluslararası öneme sahiptir. ÖDA, Türkiye'ye endemik ve nesli tükenmekte olan *Astragalus gymnaopecias* bitkisinin Mukus Vadisi dışındaki tek dağılış alanıdır. *Lathyrus trachycarpus* ve *Onosma helleri* alandaki diğer tehlike altındaki bitki türleridir. Bunun yanında iki dar yayılışlı bitkinin önemli popülasyonları ÖDA içinde bulunur. Kış ve bahar aylarında ördek ve balıkçıl gibi suda yaşayan kuşların zengin olan alan, üreme döneminde de nadir ördek türlerine ev sahipliği yapar. Baraj gölünün batısındaki göletlerde nesli tehlike altında olan pasbaş patka (*Aythya nyroca*) ve yaz ördeği (*Marmaronetta angustirostris*) kuluçkaya yatar. ÖDA, Van Gölü martısının (*Larus armenicus*) Türkiye'deki önemli kışlama alanlarından biridir.
- **Alan Kullanımı:** Baraj gölünde balıkçılık yapılır. Göl yakınında bir piknik alanı bulunur. Sulakalanın yakın çevresinde kuru tarım, meyvecilik ve hayvancılık yapılır.
- **Tehditler:** Tanımsal genişleme, göletler ve sazlık alanlara müdahale ile yasadışı avcılık alanındaki en önemli tehditlerdir.
- **Koruma Çalışmaları:** DicleKuş alanında düzenli olarak kuş gözlemi yapılmaktadır. Bunun dışında bilinen bir koruma çalışması yoktur.

■ **Yerel İlgili Sahipleri**
Diyarbakir Valiliği, Diyarbakir İl Çevre Müdürlüğü, Diyarbakir Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı, Diyarbakir Çevre Gönüllüleri Derneği (CEVGÖN), Dicle Üniversitesi Kuş Gözlem Topluluğu (DicleKuş).

■ **Murat Biricik, A. Selçuk Ertekin, Recep Karakaş**

Devegeçidi Barajı önemli doğa alanı topografya haritası

Devegeçidi Barajı önemli doğa alanı bitki örtüsü haritası

Astragalus gymnaeolopias © A. Selçuk Ertekin

Takson Adı	E	TE	Kırmızı Liste		Popülasyon Büyüklüğü	ÖDA Kriteri
			K	B		
 <i>Astragalus gymnaeolopias</i>	1	0	-	EN	Var	A1, A2
<i>Iris masia</i>	0	0	-	VU	Var	A2, B1
<i>Lathyrus trachycarpus</i>	1	0	-	VU	Var	A1, A2
<i>Onosma helleri</i>	1	0	-	EN	Var	A1, A2
<i>Vicia esdraelonensis</i>	0	0	-	VU	Var	A2, B1
 <i>Aythya nyroca</i> - D. Avrupa ve Akdeniz	0	0	NT	VU	10 Çift (2002 Üreme)	B1, C1
 <i>Larus armenicus</i>	0	0	LC	LC	1073 Birey (2001 Kışlama)	A3, B3, C3
<i>Marmonetta angustirostris</i> - Doğu Akdeniz	0	0	VU	VU	2 Çift (1990 Üreme)	C1
 <i>Rafetus euphraticus</i>	0	0	EN	EN	Var	A1, C1

Angıt (*Tadorna ferruginea*) © Özkan Üner